

# TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:  
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.  
Correspondențele sînt a se adresa la:  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.  
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 3 Februarie v.

Telegramele din orientul Europei ne surprind în fie-care dimineață cu câte o noutate importantă. Când ni se anunță intrarea flotei engleze în apele Constantinopole, când că armatele rusești cari stau dinaintea Constantinopolei ași mîne vor intra în capitala otomană, când că Rusia nu voiesce să recedă de la pretensiunea ei asupra Basarabiei. Impresiunea noutăților importante se pare pentru noi Români de o pră scurtă durată. Ne nîmim de cuprinsul noutății, perdem vre-o două trei cuvinte, în sine indiferente sau de un interes nehotărît, și apoi luăm tot lucrul spre sciință și așteptăm noutatea următoare, dela care pretindem să fim și mai picantă ca cele de mai înainte.

Noutățile cari se succed cu iuțela fulgerului sînt însă de natură cu mult mai serioasă, decât să stempere numai curiositatea cetitorului. Lucrurile cari se petrec în orient vor avé preste puțin urmări, cari vor străforma fața Europei. Agitațiunile de pe peninsula balcanică, unde s'a desfășurat drama cea sângeroasă de doi ani de zile, sînt simțite deja demult dela Pont și Helespont până la oceanul atlantic, până la Marea nordică și baltică și pôte și mai departe. Și Italianul, și Francezul și Englezul și Germanul și Belgianul și Olandezul, toți din toate unghiurile Europei caută cu încordată îngrijire în viitoriu, tocma ca și Rusul și Românul și poporele cele învrestate de pe triumphiul dintre Marea-negră Adria și Archipelag.

Este adevărat că nu numai românii, ci noi cesti din Austro-Ungaria pare că toți sîntem dominați de o linisce filosofică. Afară de demonstrațiunile turcofile ale magiarilor din veră, atară de disputele cele lungi din parlamentele din Budapesta și Viena nu s'a auzit nu se aude nimica.

Însă ore am făcut noi contract cu destinul, ca să putem fi numai ni-

sce contemplatori și auditori ai evenimentelor până în sfârșit?

Fie că cei puternici se vor așeza mîne poimîne la masa verde spre a purta resbelul cu cuvântul pentru noua ordine în Europa, fie că o schinteie cum e Basarabia română sau intrarea flotei engleze va aprinde din nou resbelul în faptă, cu toate teribilitățile sale, un timp trebuie să sosască, când și poporele austro-ungare vor fi chemate a se gândi cum au să se acomodeze împregiurărilor celor noue ce bat la porțile noastre.

Gândirea acésta n'ar trebui să se facă fără noi românii, cum s'a făcut cea dela 1867. Ar trebui ca cel puțin acum să se sternescă în noi érași zelul cel bun și sincer, care pe la anii 1860—3 au făcut minuni.

Desastrul resărit din retăcirile dela 1865 în cöce pöte fi o lecțiune de ajuns, din care și va fi învețat fie care partea sa. Să ne pregătim dară a face esamenul cel mare, prin care să probăm patriei întregi și lumii dimpregiurul nostru în cercuri depărtate, că merităm sörtea cea mai bună, la care cu drept cuvânt aspirăm de mult.

După ce am vedut că așa dicend, evenimentele împing pe toate poporele la gândiri serioase, la care ne împing și pe noi românii, ar fi să nu fim străini și de cum ul, care sa ne reguléze gândirea noastră.

Aici este dificultatea nu pentru că ar fi neinvinsă, ci pentru că are părțile delicate care chiar și când se ating în scopul binelui comun se resimt dureros în inimile multora, cari și identifică persönele lor cu cauza poporului.

Însă timpul este un factor puternic de multeori, de cele mai multeori. Timpul va fi care va delătura și considerantele delicate și necesitatea împreunată cu folosul național cel adevărat vor avé cuvântul cel dintăiu și cel mai tare.

claviștii au dreptul de votare. Numirea conclavist se refere mai mult la persönele din giurul cardinalilor, decât la cardinali însiși. Persönele din giurul cardinalilor se împart în 2 clase: în acompaniatori cardinalilor 2 pentru fie care și în funcționari generali ai conclavei: medicul, notariul protonotariul, teologul, spiritualul, capelanul și secretariul conclavei. Conclaviștii atașați pe lînga cardinali, sînt de regulă secretarii lor privați și prin acestia cu deosebire se pörta pertractările diplomatice adese förte complicate. Un conclavist rutinat era pentru un cardinal ambițios indispensabil. Dacă colegiul cardinalilor în conclavă e de 60, se sue numărul tuturor conclaviștilor la 200, ce în anumite autimpuri causéză multe greutăți. Conclavele se țin de regulă în o parte anumită a Vaticanului, împărțită în chilii dintre cari se pun fie cārui cardinal 2 la dispozițiune, una pentru el și alta pentru conclaviștii sei. Fie care chilie e numerisată și numerii se trag de cardinali înainte de a intra în conclavă. Ferestile chiliilor se zidesc, ușile

## Revista politică.

Situațiunea politică devine pe totă ziua mai serioasă „P. Ll.” este de părere că am fi ajuns la punctul de a i se striga Rusiei „stăi pe loc”. „P. Ll.” se pare că nu este isolat în părerile sale. Scirile cele sporite despre mobilisări, despre intrare în acțiune, indigită, că este ce-va. Mai mult ne întăresce în presupunerile că trebuie să fie ce-va serios în situațiunea prezentă, atitudinea diarului vienes „Die Presse”. Ea recomandă sänge rece, judecată obiectivă despre punctul de mănecare al Austro-Ungariei și al Angliei. „Fremden Blatt” încă amenință și strigă Rusiei să-și aducă aminte că Europa există și are încă influență destulă. De altă parte însă „N. fr. Pr.” dice că mânia prea tărđiă a diplomației e deșartă și fără scop.

Rusia în adevăr merge pe căările cari a apucat fără multe considerațiuni. Diplomația rusască, după cum spune „Politische Corr.”, a făcut din retrocesiunea Besarabiei o cestiune personală a împăratului. Prin urmare de la acésta retrocesiune Rusia nu mai pöte face un pas înapoi. — În București se continuă consiliile de miniștri asupra acestei afaceri dar și mobilisări de toate forțele militare. Va se dice, cu toate voturile corpurilor legiuitoare afacerea încă nu este terminată.

Intrarea flotei engleze în Marea Marmora este faptă. În puține zile vom vedé dacă nu este și evenimentul acesta îngreacat de nouă conflicte.

## Din senatul României.

Spre completarea celor din nrul trecut reproducem la acest loc și cele ce s'au petrecut în senatul României în ziua de 26 Ianuarie.

Ședința se deschide la ora 1 și jumătate după améđi, sub presidența Eminenției Sale Părintelui Primat, prezenți fiind 46 d-ni senatori.

Se îndeplinesc formalitățile obiceiuite.

conclavei se închid; decanul conclavei are inspecțiunea în cele din lăuntru, érá în cele din afară mareșalul conclavei, o dignitate ereditară a familiei princiare Savelli. În pörta conclavei e o ușită, care se păzesce cu multă grige de cei 5 ceremoniari papali, adese și de trimișii puterilor precum și de delegații Romei. Măncările și tot ce se înaintéză prin ea cardinalilor se cercetéză cu scrupulositate. Când vestește clopotul din capitoliu mörtea capului bisericesc, grăbesce cardinalul camerariu a visita cadavrul papei, să-și scöră din deget inelul de corăbieriu, érá decanul colegiului conchiamă conclava. Acésta se începe după terminarea ceremoniilor funebrale, adecă în a decea și după mörtea capului bisericesc.

Totuși în acest interval cardinalii se întrunesc și se obligă prin jurământ a respecta instituțiunile papale. În a decea și asistă cardinalii la Tedeum și cîntarea „Veni Creator”, după aceea se duc printre Romanii curioși, cari fac observări nu tot deuna prea evlaviose, în conclavă. În ziua întâiă li e

La ordinea zilei se pune interpelarea d-lui D. Ghica.

D. D. Ghica. Dlor senatori, importanta cestiune care face obiectul interpelățiunei, nu are nevoie de desvoltare. Dacă am făcut o interpelare, acésta a fost cu osebire spre a dovedi că, în cestiuni naționale, când este vorba de scumpa noastră patrie, România întrégă nu are de cât o singură gândire: a-și apăra drepturile și naționalitatea sa. (Aplause). Nu am făcut acésta interpelățiunea pentru d-nii miniștri, fiind-că nu am pus un singur moment în dubiu maritimă împăratului Rusilor. Ar fi o crimă ca noi, Românii, să punem la îndoială lealitatea a tot puternicului Soveran, care, prin faptele sale a făcut și face admirațiunea Europei întregi. Voiu numai a proba, că națiunea română nu vrea să traficeze pămîntul strămoșesc. (Aplause). Voiu a proba, că noi nu am intrat în luptă pentru a face conchiste. (Aplause). Ast-fel mă voiu feri a atinge alte cestiuni, mă voiu mărđini numai în cestiunea sgomotului răspândit, că, Românii ar consimți vre-o dată a ceda de a lor bună voe Basarabia.

Nu este o critică făcută guvernului; nu este oportun, în momentele de față, ca să venim să dăm spectacol Europei că este o desbinare, ci vrem, încă odată o țic, a proba Europei întregi că, Românii, în unele casuri, urméză esemplul străbunilor lor, cari, nici odată, n'au fost de deosebite opinii, când era vorba de scumpa lor țără. (Aplause prelungite). Acum mi veți permite a da cétire moțiunei care am făcut' o asupra acestei cestiuni.

D. vice-președinte. Veți cetti-o după ce va responde d. ministru.

D. D. Ghica. Trebuie mai întâiu să cetesc moțiunea pentru ca d. ministru să pötă răspunde ei.

D. vice-președinte. Mă iertați; d. ministru are cuvântul.

D. Cogălniceanu, ministru de esterne. D-lor, trei zile de rînd, am avut onöre a vë da cétire de corespondența oficioasă, care a urmat între guvern și deosebiții agenți ai sei, și între alte persöne îndrituite, de a dice cuvântul lor în privința durerösei cestiuni a înapoiării Basarabiei. Am fi dorit să fim puși în pozițiune

permis a merge la améđi acasă, însă la 1 oră d. pr. când prin clopotul conclavei se dá întâiul semn, trebuie să fie adunați, érá străinii să părăsescă tractul închis.

La al doilea semn prin clopot se închid pörțile și ușile și nu se mai deschid până s'a ales noul papă. —

În dimineața zilei a decea trebuie să trecă în revistă toți conclaviștii în capela Paolina, care e în legătură cu conclava spre a fi în conclavă. Fiecare cardinal trebuie să mănce singur în chilia sa până s'a terminat alegerea. Alegerea se pöte sêvêrsi în trei chipuri; prin compromis, prin adorațiune și prin votare secretă. La alegerea prin compromis cardinalii cari nu se pot înțelege, aleg unul sau doi dintre dênșii cărora le încredințéză alegerea. Alegerea prin aclamațiune sau după terminul oficios prin adorațiune se face atunci, când 2 tertialități ale votanților se învoiesc într'un candidat la scaunul papal fără votare prealabilă.

Alegerea se face acum de regulă prin votare secretă.

Pentru ca alegerea să fie validă

## FOIȚA.

### Alegerea Papei.

Firul telegrafic, care ne aduse scirea despre mörtea papei, anunță tot deodată că conclava se va întruni fără amănare spre a sêvêrsi alegerea nouă de papă. Credem că vom face o plăcere cetitorilor, dacă vom descrie deamăruntul procederea la acest act. Se dice că Piu IX ar fi făcut dispozițiuni anumite pentru conclavă după mörtea sa, dară e verosimil că aceste vor fi numai cu privire la locul, unde să se țină și vor modifica formalitățile numai în acésta direcțiune, abstrăgînd de la schimbările efeptuite deja prin faptele istoriei și de la cele ce le va reclama venitoriu. —

Datina a închide pre cardinali cum clave — de unde numirea conclava — datéză dela alegerea îndelungată a lui Gregorin V și fu îndrodusă la 1270 prin ordinațiune papală de regulă permanentă. Cine e închis în conclavă se numesce conclavist, însă nu toți con-

de a pute da publicității totă această core-spondență, țera împreună cu d-v., și totă Europa ar fi vădut că într-o asemenea mare cestiune, precum și în toate cestiunile cele mari, și ministrii sânt Români, și prin urmare, nu pot cugeta, vorbi și lucra de cât românește. Înainte însă ca națiunea să pótă vedé susținerea în mod oficial, actele noastre, sântem datori a vă spune că da, ni s'a făcut uverturi, cum se dice, ôre-care propuneri, de și nu în mod oficial, pentru înapoierea Basarabiei, cu compensațiune. Eram siguri de mai înainte, că lucrăm românește, că eram interpretul glasului țerei, când ne-am mărginit a răspunde de îndată cu un singur cuvânt: „Nu putem.“ (Aplause prelungite); și când am rostit acest cuvânt, nu putem, am comptat pe dreptul nostru, am comptat pe convențiunea încheiată la 4 (16) Aprilie, convențiune care ne garantează integritatea teritoriului nostru, și pentru care am făcut atâtea sacrificii, și am vërsat atâtea sânge; am comptat și astăzi pe marimă, pe sentimentele de înaltă dreptate, ale unui Împărat, care și-a făcut dovedile sale nu numai în imperiul seu, dară în întreg universul, că este primul Gentleman, că este bărbatul mărinimei și al cehității.

Da dlor, sentimentele acestui mare Împărat, echivalază pentru noi mai mult de cât un tractat, cu tóte că avem în cestiunea de față tractat formal cu Rusia. Așa dară, o mai repet, comptând pe dreptul nostru pe sentimentele de înaltă dreptate ale Împăratului, dice, am respuns și vom răspunde: „Nu putem.“ (Aplause prelungite).

D. Dimitrie Ghica, dă apoi cetera moțiunii sale.

Ne mai fiind în număr din senatori, se ridică ședința la orele 4.

## Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Budapesta 13/2 1878. (De pe galeria Dietei). Situațiunea începe a se încurca.

Când chiar și ministrul Wenkheim — prototipul cavalermului, care însuși mărturisese că nu se pricepe la vâmi — se simte necesitat a se ridica întru apărarea proiectului numai ca să admonieze pe opozițiune a se folosi de un limbaj mai convenient față de guvern și majoritate, ca prin tactica sa fără rezervă să nu întărite pe popor, să nu provoce nemulțămiri și scisiuni chiar acuma când este mai mare necesitate de conțelegere, căci este posibil ca Majestatea Sa să dispună a intra în acțiune în resbelul din Orient — nu este glumă....

După Mocșary, apostrofarea lui Simonyi și Nemet Bercezi, a și fost lipsă de admonițiunea lui Wenkheim.

Bietul bătrân — presidentul Ghi-

czy care este condamnat a asculta tóte vorbirile, și când vorbește vr'un orator din stânga estemă nu-și ia mâna de pe clopoțel — vi poteți închipui ce față a făcut Duminecă, când a vădut în tóte jurnalele, că Simonyi Ernó Sâmbăta, în capetul ședinței, când restul deputațiilor erau în mișcare cătră ușă, prin o apostrofare în interelațiunea lui Csernatonyi, a enunțiat în dieta Ungariei că „contele Andrassy trebuie spândurat“ pentru resbelul oriental — fără ca pentru această expresiune neparlamentară să fie măcar îndrumat la ordine!

Bietul om, într'adevăr nu l'a auțit, căci era șgomot, vorbea un deputat cu el, ér Simonyi era în picioare întors cu spatele cătră el în nemijlocita apropiare a lui Csernatony — s'a și escusat apoi Lunu numai decât la început, că el „cu suflet curat“ (jó lélekkel) póté mărturisí, că n'a auțit acea expresiune ominosă, căci dacă o auția negreșit înfrunta pe Simonyi, ér Simonyi suridea, nici că-i păsa.

Mai bine a apërat proiectul până aci deputatul Oenei Korizmicș, căruia autonomia vamală nu-i trebuie nici dacă i-o-ar presenta pe farfuriă de aur, căci acea ar fi mórtea Ungariei între referințele noastre. La desvoltarea unei industrie și la susținerea autonomiei vamali se recere în prima linia o populațiune dësă, cel puțin de două ori atâtea locuitori ar trebui să aibă Ungaria căți are astăzi, ca să pótă subsiste cu autonomia vamală.

El nu vëndă utopii, ci calculează cu factorii cari sânt. Ungaria este o țera agricolă. Agricultura ei cea bună cum este astăzi produce o miliardă și jumătate pe an, deci nu ar fi lucru înțelept pe contul acestei arterie vitali a încerca întemeierea unei industrii mai puțin promițetóre dar a priori imposibili: Da! încuragiez guvernul și industria, prin școle industriale, prin scutire de contribuțiune — precum încuragieză edificarea caselor în capitală, însă acea politică de economiă națională este mai bună pentru patriă, care nesuesce la desvoltarea și perfecționarea agriculturii, care ne susține pe toți și mai esporțeză de 1/2 miliardă pe an, și dacă ar fi în stare a produce ar mai puté vinde numai Austriei de câte-va milioane.

Mudrony Soma (după nascere slovac) om de specialitate — reflectând lui Jókay dice: „da! recunosc și eu că în țera noastră naționalitățile sânt periculose, dar acest pericol numai prin mulțămirea lor se póté evita, și chiar acest teren (el este pentru ridicarea industriei prin vama protecțională) este cel mai eficace a le mulțămí. Omul avut totdeauna este bun patriot, are interes a apëra patria

se cer două terțialități a cardinalilor adunați. Votarea se face în capela Paolină și adevă de 2 ori pe di până la terminare. Fie-care cardinal scrie la o mësută în vre-un unghiu al capelei cu scriere inproprie numele papei, pre care voiesce să-l alógă pe o ședulă, care trebuie completată după forme anumite și sigilată. După aceea o împătură încă odată fără a o sigila și se apropie de altariu pe care e un potir acoperit cu patenă (teler). La trépta cea mai de jos ridică mâna în sus și arată ședula între degetul cel mare și cele două de lângă el, apoi îngenunchie și se rógă puțin, după aceea face jurământ că va alege pre acela, pre care după sfatul lui D-șeu l' socotesce de cel mai vrednic; pune după aceea ședula pe patenă și o face să aluneece în potir. După o închinare la altariu se întorce la locul seu. Dacă un cardinal nu e în stare să umble, se duce unul din scrutători și după ce a depus respectivul cardinal jurământul i primesece ședula pe patenă. E un cardinal așa de bolnav în cât nu póté pãrasí chilia, atunci se duc la dënsul

trei cardinali anume aleși pentru acest scop de colegiu, primesece ședula într'o lădiță închisă si o duc în capelă.

După ce au votat toți cardinalii duc trei scrutători, aleși cu șórtea pe fie-care di din colegiul cardinalilor, potirul acoperit cu patenă în mijlocul capelei. Acolo golesc ședulele din potir pe patenă, le numără și încep scrutiniul.

Primul scrutătoriu ia ședula o desface și cetesce cu voce lină numele cardinalului însemnat pe ea; o dă după aceea scrutătoriuului al doilea, care asemenea cetesce numele și predă ședula scrutătoriuului al treilea.

Acesta rostese cu voce puternică numele, care stă pe fie-care ședulă, éra cardinalii șed pe locurile lor fie-care cu o listă tipărită, în care sânt toți membrii colegiului sânt, în mână și însemnă fie care vot la numele respectiv. Al treilea scrutătoriu însiră ședulele cum le a primit pe sfóră. Îndată ce a căpătat unul din cardinali 2 terțialități de voturi el este papă — papa factus est. (Va urma).

care-i asigură un train bun. Exemplu avem în naționalitățile cari au mânuit industria prin orașele Ungariei superiori, și pe nemții din Elsas-Lotharingia. Proiectul acesta este merit a provoca bellum omnium contra omnes, și dacă se va primi va sparge legătura ce esistă între Austria și Ungaria (Ragályi Ferd. din st. estr. „sub aceste condițiuni eu o votez drept dynamith.“)

Nemet Berczy polemizând cu Tisza, care i disese odată „rustica natură“ și că e „ridiculos“ — dice că „el nu consideră pe Tisza în fotoliul de prim-ministru de „ridiculos“, ci într'adevăr de „compătimit“. Inse el cu Tisza de astă-dată este ca „șiganul din poveste cu Christos“, — care vëndendul restignit pe cruce i-a dis: „sfințe Dómne! te și compătimese, și nu te compătimese, te compătimese, pentru-că te-au bătut, te-au încununat cu spini și te-au rëstignit: dar nu te compătimese pentru-că tu ai călătorit pe mágariu când potea-i să călătorești pe cel mai escelent parip.“

„Așa face și Tisza, scie bine că acest proiect chiar de se va primi aici, nici când nu va deveni lege pentrucă Austriei l'u vor respinge, și totuși în contra intereselor patriei sale se espune pentru dënsul.“

Poftim a fi ministru presidinte!

Deputatul d-vóștră Gebbel în numele Sasilor a dechiarat că primește proiectul, inse protestă contra presupunerii că prin această sasii ar da un vot de încredere ministeriului actual, care a nimic drepturile lor și i persecuta fără cruțare pe tóte terenele.

Se póté că votul sasilor este într'adevăr neinteresat, dar aceea încă este adevăr, că ei au început a fi mai „circumspecti“!

Offenbaia, 7 Faur 1878. De Redactor! Misterioșă redacțiune a unei foi provinciale magiare, a diariului „Haladás“ din Turda, informată de conșoții sei de principii, în zelul ei escisiv cătră magiarism, a publicat o notiță intitulată: „Offenbaia-Plevna“, descriënd pre cât se póté mai fantastic modul în care au sërbat Români din Câmpeni „Căderea Plevnei“. La finea notiței și aduce însă aminte și de titlul ei, adaugënd că, și Români din Offenbaia au făcut asemenea, ținënd toaste contra magiarilor într'un edificiu erarial.

În ceea ce atinge purtarea Românilor din Câmpeni, sântem de ceea convingere, cum-că inteligența noastră de care avem un număr frumos în acel orașel, ca competentă va informa pre on. public despre modul acelei sërbari, ceea ce și noi așteptăm.

Cât privesce însă purtarea Românilor din Offenbaia declarăm că, aceea denunțatiune tendențioșă a fost o scornitură, ceea ce se póté deduce din însași denunțatiunea, pentru-că toți știu, că edificile erariali preste tot sânt bine îngrădite, în cât nu se póté apropia ori-cine și când vrea; ér Români ar fi cu mult mai precauți, decât să sufere la astfel de ocașuni trădători între dënsii. Prin urmare dacă denunțatoriul n'a putut fi de față, ér de casă nu s'a putut apropia: de unde? și cum? a putut el și ce s'a făcut, și ce s'a vorbit?

Scornitura însași a fost tendențioșă, pentru-că scopul i-a fost a esopera prin ea permutarea din Offenbaia a unui funcționar român, sperând că va veni în locu-i cel transferat de aici abia înainte cu o jumătate de an.

Deși denunțatiunea tendențioșă a fost numai o scornitură, totuși fiind îndreptată contra Românilor s'a luat de bani buni. De aceea îndată după aparițiunea ei oficiul silvanal din Câmpeni, ca dispunător preste edificile erariale, știind că în Offenbaia numai un funcționar român este, și înțelegënd alusiunea, a trimis din sinul seu

un investigator. Resultatul fû, că după câte-va zile funcționarul român, care nu se tărăe înaintea renegaților, primi ordinul, ca în restimp de 48 ôre să plece la granița Moldaviei, unde este transferat la un alt post.

Așa dară: doi funcționari, capi de familie, ruinați prin permutarea dela un colț la celalalt al țerei în timp de iernă, — solvirea de preste 100 fl. spese de permutări din partea erariului și buze umflate la renegații nostri — éta resultatul final.

Acest fiasco neașteptat se vede că în loc de a lumina pre cei mai mari și a mulcomi pre magiaroni, mai mult i-au întărit și s'a tras în joc și dl. pretor. Acesta, nou ales fiind, nu-i cunoscea, de aceea după informațiunile renegaților a raționat: toastele au trebuit să aibe ascultători, cari sânt complici. De aceea începënd a investiga, au trimis cu escorta pe doi lăutari de aici legați, deținendu-i 4 zile în arest. Dar nu au avut alt rezultat, decât acela că lăutarii fasionând au dis: „Am fost numai odată sêra în casa „acelui domn și atunci n'am auțit alt-„ceva decât că între mâncări și beuturi s'au strigat mai de multe ori „Să trăiescă Mihail!““, fiind preșenți „mai mulți Români.“ Cercetând, că ce va să dică această expresiune, a aflat că pe numitul funcționar silvanal l' chiamă „Mihail“ și că el și-a serbat ziua onomastică. Deci neputënd cualifica această modestă și de tot nevinovată petrecere de crimă ori delict, eliberă pe captivii — martori.

Cu tóte aceste fumul a esit, și „de unde nu este foc nu iese fum“. Puterea fiind în mâna tribunalului reg., care nu prea are încredere în ori și cine, s'au esmis un alt D. investigator dela r. tribunal, care avea misiunea să facă lumină în această cestiune. Acest Don. înțelegëndu-și misiunea și cercetând, a aflat mai întâiu pre trimitătoriuul denunțatiunii. Numai decât i trimite o citațiune, chemându-l spre a fasiona. Însă chematul nu vine.

Judele trimite un espres estrordinar cu o epistolă, în care il face atent la însemnătatea afacerii. Citalul răspunde, că fiind bolnav nu se póté presenta.

Așa dar velle nolle Dl. jude fû silit ași lua ostenela de a veni la casa citatului, și ascultându-l, tendențiosul corespondent dice, că dënsul n'a vădut, n'a auțit cu urechile sale din gura acușătorilor nimica, ci numai prin bolte și crășme a auțit vorbindu-se ceva.

Din acestea resulta că Romanii din Offenbaia sânt nevinovați, mai verțos și Oficiantul permutat, ér misterioșă redacțiune a lui „Haladás“ precum și a lui „Pester Llyoid“ și a foiei. „Magyar Korona“, cari asemenea au adus notița din „Haladás“, s'au făcut de ris.

În urma acestora credem, că urđitorul acestei tragicomedie merită a fi cunoscut. Éta l' dar: Un om bătrân trecut de 70 ani născut Român din Sëcuime, cu creștere și maniere magiare, tinerețele și le-a petrecut pelângă curțile magnaților, ér de vreo 2 ani din grație l' au pus învêțator și cantor la rom.-cath. din Offenbaia; ritualul nu l' pricepe, cânta nu știe ér pe pruncii de școlă i silesce a învêța nisce poesii compuse de el contra „barbarilor Musceni“ laudând până la estremeitate escelentele calități umane ale civilizatorilor Turci!! Sapienți sat.

Cei trei Români:

I. P. G.

## Varietăți.

\* (Necrolog). Părintele Genadie, fost locuitoriu al episcopiei Buzeu, și apoi episcop de Arges, president al organului „Biserica ortodoxă română etc. a reposit. Numitul organ care ne împărtășese această știre, termină astfel: „Și Dșeu să i resplă-



téscă după cuviință meritele și ale acestui muritoriu distins."

\* (Garibaldi) s'a îmbolnăvit rău. Diarele italiene ne spun, că starea bôlei este de natură a inspira mare temere asupra vieții marelui patriot.

\* (Aflăm); că hoții, cari au spart, sânt acum câte-va săptămâni, prăvălia dlui Stancovici, din Bucuresci, furând 200,000 franci s'au prins. Ei sânt în număr de șapte. Trei dintrênși s'au prins în Alexandria (Egypt) unul în Corfu și ceilalți trei în Triest.

\* (Folosii-ve). Cetim în „R. lib.“ E greu să opresci sughitul. Mai totdeauna sântem nevoiți să lăsăm spasmul nervos ca să trecă singur.

În zilele trecute mi s'a făcut cunoscut un mijloc ciudat de a ne scăpa la moment de acest inconvenient. Acest mijloc constă în a ne astupa nasul și urechile cu amândouă mâinile, aplicând degetul cel gros la nări și pe cel mijlociu la urechi. În acest timp să ni se aducă la gură o jumătate de pahar cu apă, pe care să o bem câte puțin... și sughitul se duce, dar nu garantăm.

\* (Comisiunea franceză), a es-  
posițiunei universale din Paris, secțiunea pentru frumosele arte și teatru, sub președinția ministrului Bardoux, a luat hotărîrea, de a da subvenții acelor trupe teatrale din diferite țeri care vor voi, a reprezenta în Paris opuri dramatice de a le națiunilor lor.

„St. Rom.“  
\* (Statistica lui u final). Luându-și cineva ostenela de a sterge bunăoară într'un diar scris etimologicese, pe u final se va spăria de pădurea „ucurilor,” (s) fără vieță. Mergând însă mai departe, și comparând doue diare de aceeași mărime, cari apar deopotrivă în toate zilele de lucru, d. e. „Pressa“ și „Românul“ din Bucuresci, aflăm după un calcul aprosimativ că, diarul cu u scurt („Românul“) oferă cetitorilor sei cu circa 14, di: patruspredece numeri pe an mai puțin, ca diarul fără u scurt („Pressa“). având cest din urmă de alt m în trele a întocmai ortografia celui dintâiu, și fiind tiparul într'un organ ca și în celalalt tot așa de des. Abonenții unei foi ca „Pressa“ prin urmare câștigată față de abonenții unei foi ca „Românul,“ numai și numai din cauza lui u scurt, circa 14 numeri pe an. Fôia cu u scurt economisază cu munca spirituală, ér aceea fără u scurt face economie mai mult cu cele materiale: hârtie, negrelă, muncă mecanică în scriere, culegere... Va să dică- cea dintâiu lucră mai mult ca cea din urmă pentru — sfirnarul! Ori cine înțelege, ce va să dică din punct de vedere economic cu deosebire la o fôie mare cu o ediție de 5000—6000 esemplare, a tipări 14 numeri —u scurt nimica!

Organul germân „Reform“ din Bremen ne aduce un analog: O fôie rusescă fôrte însemnată, ce iésă în Petersburg, suprimând unul din literele môrte, de care dispune scrierea rusescă a făcut un câștig anual de vreo câteva mii florini!

Sapientii sat! —

## PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

### Principii și fundamente de ortografia daco-română. \*)

(Urmare).

Despre litera o.

a) o la Latini.

1. Vocala o înlocuiesce adese pe alte vocale, d. e. pe au în: clodius, coda, plostrum, clostrum, ori, copo, copona; pe e în: advorsum, volim, vortex; pe i în: agnotus, olli; pe u în: fonus, piacolom, volgus, salvos, volt.

Dar și pe o îl aflăm înlocuit prin au în: aula, caudex, Raudus, saurex.

2. Vocala o la latini se află și diftongită prin e=oe în: coelum, coena, coeus, coeptum, coetus, foederatus, foemina, foenum foetus etc. După me-  
trul vechiu oe formeză numai o silabă și respuns ca vocală sau asemenea unei vocali, d. e. „Iam moechus Romae, iam mallet doctor Athenis“ (Horatius l. II sat. VII v. 13) „ut Na-

\*) Veđi „Foișora Telegrafului român“ Nr. 26 din anul 1877.

sidieni iuvit te coena beati . . .“ (ibid. sat. VII v. 1). Unde nu s'a respuns ca o silabă, acolo pe e s'a pus doue puncte (trema) d. e. coeo coercio etc.

În unele cuvinte se află oe în locul lui i d. e. oloe, Pilomnoe, poploe et. În acest gas probabil este ca oe nu s'a respuns ca diftong, din causă că el este în formațiune de genetiv sau de plural și nu în rădăcina cuvântului.

În loc de oe în multe cuvinte se află oi d. e. coilum (κοιλος), boillium (βοάλιον).

Din toate aceste rezultă că la latini a existat diftongul oe, care s'a respuns de regulă ca o silabă sau ca o vocală.

b) o la Greci:

1. o la Greci fără semn, în silaba scurtă: λίδος.

2. o cu semnul aspirațiunei môle în silaba scurtă: ὀβελίσκος.

3. o cu semnul aspirațiunei aspre: ὀδεια.

4. o cu semnul aspirațiunei môle în silaba lungă: ὄγκος.

5. o cu accent greu: ὄσφος.

O grecesc se diftongeză cu i în oi (οἱ λόγοι), cu v în ov (λόγου).

O grecesc adese se contrage cu altă vocală sau diftong d. e. χρυσοειτον în χρυσοειτον, αἰδώς în αἰδους, μεῖζοα în μεῖζω, χρυσοειτον în χρυσοειτων, χρυσοω în χρυσω. Astfel vedem că la Greci afară de o (οιμικρον) mai este și ω (ομεγα) tot cu acel son, dar cu altă destinațiune și anume se află la începutul cuvintelor cu semnele următoare: ὀ, ὄ, ὠ, ὡ, ὢ, ὣ; când ω este diftong impropriu, i (iota) se scrie sub ω=ω, éră în contractiune are circumflexul: ὠ.

c) o la Francezi.

O sună curat ori e lung ori e scurt și n'are nici un semn: ronde, permission, broder etc.

Sonul lui o se află și în diftongii au și eau: adience, au jourd'hui, aurore, aussi, beau, eau.

O se diftongeză cu i în oi, ce se respunde ca oa: loi, roi etc; o se mai diftongeză cu u în ou=ū românesc: Louvre, mouche etc.

La Francezi se află și sonul ô, dar se însamnă prin diftongi.

Deci în limba franceză aflăm pe diftongul nostru oa și în locul sonului z pe ô, éră pentru sonul u pe ou ca în cea greacă.

d) o la Italiani.

Pe o de regulă nu se pune accent; dacă se pune, sonul cade pe o d. e. órfana, fôrbici, cómodo, Gióvanne. Sonul o cu accent ea un ton înalt, ca la noi în frumos.

Accentul greu se pune pe o din a 3-a persónă a pret. indicativului (amò), și pe întâia pers. din futurul înd. (amerò, crederò, sentirò) în sfirșit la adverbii (ciò).

e) o la Englezi, germâni și Maghiari.

La englesi o e scurt (not), lung (no) afund (nor). O fără semn sună ca și u lung (move). O se diftongeză cu i în oil și cu u în ou, dar sună ca au (pound).

O la Germâni este scurt și lung, dar fără semn (Boden, Bogen). O din singular se strămută în plural în ô (Bogen, Bögen). Analogie este la noi cu z (καρτε, κερzij).

O la Magiari este scurt și lung: o lung se scrie cu accent acut (porzó, toborzó). Din o nu se face ô ca la Germâni.

f) O la Slaveni.

La Slavii vechi o și u au fost pentru unul și același son. Ambele se află parte fără semn, parte cu accent acut, parte cu accent greu; cest din urmă numai în capetul cuvintelor ( Gram. Dem. P. Tirol p. 234).

Sérbiu a eliminat pe u și n'au accent pe o; asemenea nici Croații.

g) O la Români în literatura cu cirile.

În Crestomatia de T. Cipariu se

află o scurt și lung fără accent: λογ-  
αιτη, δομηλαση, τον (p. 1.) și ω: ωελι-  
ιακκ (p. 1.) ωωω (p. 4.) κρητωικ (p. 5.)

O diftongit se scrie cu oa fără nici un semn: ποδωακ, τοτε γλωατα (p. 2.) κομοαρη δοαμη (p. 4.)

În „Cărarea prea scurtă...“ o lung are totdeauna accentul acut: ὄλα (p. 21.) πόμ, ψιστοριμ, τστδρόρα αηλόρα (p. 27.)

Diftongul oa are accentul acut pe o: νόπηα (p. 22.) φόρατε, (p. 26.) πόατε ράρα. cδδρατε (p. 73.) ω se află de regula numai la începutul cuvintelor și unde este o lung, are semnul aspirațiunei môle si accentul acut: ὠμδα, unde este scurt numai semnul aspirațiunei môle: ὠδάτκ (p. 30.) ὠραρε (p. 42).

Dacă ω se află la mijlocul cuvintelor el este lung și nu capetă nici unu semn: κρηκινιαωρ (p. 26.) κωμ (p. 29).

Accentul greu pe ω se pune numai în monosilabe: κω ὠδκκ (p. 30).

h) O, în literatura română cu litere latine.

Precum am vedut la literile a, e, i, așa și o-i și are o istorie întrégă despre scrierea sa, care culminază într'o confusiune completă.

Petru Maior (Archiv p. 343) are substantive terminate în o: dio, roao. Apoi în loc de z scrie ô (p. 298): bine-l computò.

Pentru diftongul oa, (p. 341) scrie: frumôsa dômnă și (p. 299.) domne (p. 380.) cocona, (pag. 343.) roao.

La Sam. Micu și G. Șincai I. edit. Christòs (p. 587).

Pentru oa: mora, (p. 589.) flore, porta, sorte, (p. 590.) O înainte de mb mp, n, sună ca și u: bombacu, comperu, monte (p. 590.) O întré doue vocale nu se respunde: oue, bozi, cantuai. Au este o, (p. 592).

În edit. II. p. 593 dice că oa se pronunță ca a fără accent la unguri. Așadară o nu se aude!

Proiectul dat de comisiunea filologică are și jumetăți și patrarie de vocale, cum o cu semnul scurtării: pôte.

Comisiunea filologică lui o i dă și sonul z: rotund (p. 546).

T. Cipariu în Gram. vechiă (p. 15): o la început sună ca și când ar avé un u scurt înaintea sa, sună ca și diftongul uo; uomu; asemenea ω la început: ωνε, γανε.

Am căutat anume, dar în cărțile cu cirile n'am aflat nicăiri uo. Conced că în unele cuvinte unora li se va păré a audí uo, — d. e. uoală dar pe acest u nici cirilele nu l'au băgat în sémă.

Timoteiu Cipariu (p. 16.) pe ω îl pune într'o categorie cu diftongul oa: ωωωz, ὠωωz.

ω și la Greci și la Slaveni a avut numai sonul o, — și Români l'au primit în asemenea înțeles. Nici în „Crestomatia“ nici în „Cărarea“ nici în alte cărți cu cirile, ω nu s'a folosit în loc de oa.

T. Cipariu scriind cu litere pentru o scurt, o lung, și diftongul oa are numai litera o fără semne, d. e. e, sooru, domn, fecior, noră, soră, sudore, recore.

Astăzi cei mai mulți pe o pun semnul ascuțit, ca să se respunda oa.

T. Maiorescu la p. 138 dice: „Accentul întrebuintat până acum peste e și o pentru a esprime diftongii ea, oa, este o invenție nesănătôsă, atât în contra regulei scrierii românesci, cât și în contra naturei semnelor nefind chiamat accentul în nici un alfabet din lume a esprime pe a.

Aceste le primesc de un adevér mare

Semnul ascuțit în toate limbile este semnul intonării sonului, d. e.: a aretă frumôsu vôrba, și nicăiri pentru diftongire; mai departe diftongul nu are semn, și fiindcă diftongul însamnă „doue sonuri“ aceste doue sonuri trebujé să se audă în vorbire și să se vadă în scriere; în urmare oa numai cu oa se pôte scrie, ca și diftongul ea.

Din o latin fonetismul secular a făcut diftong și cătră un son a mai

adaus altul, adecă pe a. Etimologia latină trebuia să sufere pe a băgat în cuvânt, pentrucă s'a strămutat sonul o și a nu a intrat fără o necesitate limbistica; astfel a — după multe vécuri a devenit literă etimologică în limba ce se vorbesce. Întrând a, nime nu pôte dice cumcă cuvântul și-a perdut latinismul ori romanismul.

De-și cred, că toți românii rostesc asemenea pe oa în privința intonării lui, se vede diferența.

Am arêtat că în „Cărare“ la diftongul oa ô s'a accentuat (φόρατε), — și ađi în ortografia etimologică a mai multora pe o se pune accentul ca să se respundă oa, deci trebuia primit căci partea cea mare, intoneză în diftongul oa, pe o și nu pe a.

(Va urma.)

## Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Berlin, 15 Februarie n. „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung“ prevestesce o desvoltare pacinică a situațiunei. Rusia a cerut eri întrevenirea influenței germâne; influența acésta nu pôte fi decât pacinică. Raportul între cele trei curți împêrâtesci, acum ca și înainte, oferă garanță firmă pentru pacea generală.

Constantinopole, 15 Februarie n. Patru năi ferecate englezesci au sosit ađi dimineță dinaintea insulei principilor (în Marea Marmară). Doue remân la Gallipoli și trei în sinul dela Besica.

Oferte pentru răniiții din România.

Ofrande pentru soldații români primite de subsemnatul prin d-nul Ioan Decan u dela români din Cut și trimise principelui Dimitrie Gr. Ghica, președintele societății „Crucea roșie“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole..

(Urmare).

Dna Emilia Albini nâsc. Neagoi 1 chilo stemă; Sofia Metes 1 bucată până 50 cent., ota acésta 2 bucăți 42 cent., Maria Moise 1 buc. p. 41 cent., Ana Bithiu 1 buc. p. 42 cent., Ludovica Bithiu 1 buc. p. 45 cent., Paraschiva Bithiu 1 buc. p. 33 cent., Salomia Radu 1 buc. p. 41 cent., Ioana Bithiu 1 buc. p. 35 cent., Rachila Dinea 1 buc. p. 44 cent., Angelița Dinea 1 buc. p. 35 cent., Maria Suciú 1 buc. p. 33 cent., Ana Hirsur 1 buc. p. 27 cent., Ioana Brate 1 buc. p. 45 cent., Maria Brate 1 buc. p. 36 cent., Eva Hirsoc 1 buc. p. 36 cent., Ana Hirsoc 1 buc. p. 37 cent., Flore Av. Brate 1 buc. p. 63 cent., Ana Ig. Muntean 1 buc. p. 45 cent., Anglița Bria 1 buc. p. 45 cent., Ioana Bria 1 buc. p. 45 cent., Saia Vafii 1 buc. p. 39 cent., Flore Daian 1 buc. p. 44 cent., Ana Neaga 1 buc. până 20 cent., Ana Nistor 1 buc. p. 40 cent., Ioana Nistor 1 buc. p. 41 cent., Rachila Nistor 1 buc. p. 50 cent., Iliana Vasilea 1 buc. p. 54 cent., Rachila Vasilea 1 buc. p. 39 cent., Anglița Vasilea 1 buc. p. 50 cent., Ana Mihú 1 buc. p. 45 cent., Ana Angel 1 buc. p. 40 cent., Maria Vlad 1 buc. p. 41 cent., Eva Candescu 1 buc. p. 40 cent., Lina Angel 1 buc. p. 40 cent.

Suma pândăturilor colectate 36 de buc.

Prin dômnă Ludovica Borgovan nâsc. Anton de la români din Gherla:

Maria Lipeky mârítată Bercian 3 fl., Ludovica Borgovan nâsc. Anton 3 fl., N. N. 2 fl., Lna Alutan, preotésă în Dengeleag 1 fl., Maria Boer nâsc. Zottich, invetătoreasă în Gherla 1 fl., Nina Onciu din Gherla 1 fl., Emilia Hochmahl 30 cr., Iuliana Moldovan 30 cr., Teresia Pop 10 cr., Maria Ardelean 10 cr., Reveca Florean 20 cr., Reveca Bocotan 20 cr., Susana Cupșea 6 cr., Maria Leșan 10 cr., Lina Pinteá 50 cr., Maria Colța 40 cr., Maria Moldovan 20 cr., Nicolau Sima 10 cr., Stanislau Muhaj 10 cr., Marian Grigorie 20 cr., Grigorie Baldi, orologier 50 cr., Anisia Olariu 10 cr., Iléana Cicivi 5 cr., Florica Hoszu 16 cr., Maria Pop 10 cr., Grigorie Moldovan 25 cr., Parasca Câmpéan 10 cr., Ana Vereș 40 cr., Christina Morariu 10 cr., N. N. 20 cr., Ioan Sandor 10 cr., Ana Bilioa 5 cr., Iléna Török 5 cr., Catarina Estergar 10 cr., Un Christian 20 cr., Stefan Pojar 8 cr., Georgie Merza 10 cr., Reveca Pop 10 cr., Ales. Cassa 50 cr., Ioan Dolian 50 cr., Ana Stix 30 cr., Iacob Bolia 10 cr., Un Salagian din clerul tiner din seminarul român din Gherla 1 fl., I. F. Negruț 1 fl., Petru Pop 1 fl., Andreiu Centea 20 cr., Petru Birlea 40 cr., Ioan Oltean 50 cr., Vasilie Neamț 40 cr., Alésandru Cherestés 50 cr., Augustin Budu 20 cr., Teodor Mărginean 50 cr., Cherebeț 20 cr., Simeon 10 cr., Ga-

bril B. 10 cr., Un districtean 20 cr., Ioan 10 cr., Un Ercan 20 cr., Gabriel 10 cr., Un Viscion 20 cr., Un Altul 30 cr., Huzmezan 20 cr., Ioan Chrestinean 20 cr., Ioan Vlad 20 cr., Necasit 10 cr., A. Oltean 10 cr., Ioan Barbul 40 cr., Anhidim Candale 20 cr., Michail 20 cr., Lupan 10 cr., Dragomir 10 cr., Ioan D. Neamt 12 cr., Iosif Nemeş 10 cr., N. B. 10 cr., Iulie Bran 30 cr., Nicolae Avram 10 cr., Paul Chita 10 cr., Vasile Dredean 20 cr., Andreiu Pop 10 cr., Hieronim Slavoca 10 cr., Eub. 10 cr., Şi eu 30 cr., Const. Iuga 20 cr., Tucea 10 cr., I. Paul 20 cr., Vasile Tofan preparandist 10 cr., Andreiu Anton, arch. de Gherla 1 fl., Nicolae F. Negruţ 1 # şi 1 leu.

Suma: 1 #, 1 leu şi 30 fl. 42 cr. v. a.

Petru Vlassa 1 fl., Iuliu Vlassa 20 cr., Traian Vlassa 20 cr., Ana Vlassa 60 cr., Iulia Vlassa Moldovan 20 cr., Andrei Lina 20 cr., Silvasan Vasile 10 cr., Marinean Todor 10 cr., Vitan Verona 10 cr., Chisu Ion 20 cr., Hudrea Anisie 20 cr., Iuga Teodor 10 cr., Hudrea Ion 30 cr., Cadariu Graptina 20 cr., Florea Ion 20 cr., Iia Vasile 30 cr., Popa Sintion 20 cr., Salagian Vasile 30 cr., Hossu Gligor 15 cr., Chisu Ana 40 cr., Hudrea Ustina 10 cr., Presecan Ana 10 cr., Cadariu Iacob 10 cr., Marinean Ana 10 cr., Marinean Todor 10 cr., Iuga Maria 10 cr., Iuga Gavrilă 10 cr., Salagean Maria 10., Cordis Ana 10 cr., Marinean Maria 10 cr., Iia Ion 50 cr. — Din comuna Iara: Vasiliu Lucaciu 1 fl., Saciu Iacob 1 fl., Popa Constantin 50 cr., Tenţian Iie 40 cr., Popa Iacob 20 cr., Berasiu Petru 20 cr., Roşu Petru 50 cr., Crişan Filip 10 cr., Mithoe Ion 10 cr., Un anonim 1 fl. Din comuna Beliora: Iacob Russu 1 fl., Ioan Partila 30 cr., Ioan Boboie 10 cr., Partilă Palagie 10 cr., Dan Partilă 10 cr., Gavrilă Beţ 10 cr., Gligor Cucea 10 cr., Iie Bulgar 20 cr., George Oara 10 cr., Vasile Iancu 10 cr., Teodor Oara 10 cr., Simion Botaş 10 cr., Vasile Botaş 10 cr., Dumitru Boboie 10 cr., Dumitru Oara 10 cr., Vasile Hagan 10 cr., Ioan Boboie 10 cr., — Din comuna Ar-Ghiriş: Ioan Moldovan 1 fl., Pintia Vasile 40 cr., Russu Gligor 50 cr., — Din comuna Băişoara: Filofteiu Muntean 40 cr., Un anonim 1 fl., — Din comuna Turu: Un anonim 1 fl. — Din comuna Surduc: Iacob Fodorean 1 fl., — Din comuna Hasmas: Iacob Bordan 1 fl., Popa Gligor 10 cr., — Din comuna Cacova: Ioan Samoilă 1 fl., — Din comuna Bicalat: Ioan Morariu 50 cr., — Din comuna Cristelec: Alesandru Vamos 1 fl.

Suma: 23 fl. 64 cr. v. a.

In obiecte.

Colectantă: Iudita Măcellariu în Sibiu

Prin dna Maria Păreşu preotă în Verdun de la:

Paraschiva Gidiu o cămeşă, preotă Maria Păreşu un lepedeu şi un chindeu, Marta Bodea 1 1/2 metru până veche, Ana Morariu 1 1/2 metru p. v., Maria Avram o masă, Ana Petrişor 1 1/2 m. p. v., Maria Muntén o masă, Maria Mat. Morariu o masă, Sal. Morariu 1 1/2 m. p. v., Ana Morariu 2 m. p. v., Salomia Fololea 2 m. p. v., M. Muntén 1 chindeu, Ana Dănescu 1 1/2 met. p. v., Eva Mitru 1 frigiuri, Ana Mitru 1 1/3 met. p. v., Paraschiva Fololea 1 chindeu, Ana Fololea 1 chindeu, Maria Avram o masă, M. Ios. Avram o masă, M. Muntén 1 chindeu, Susana Mitru 1 1/2 met. p. v., Maria Maşerea o cămeşă, M. Simion 2 met. p. v., Ana Avram o masă, Ana Mardanel o masă, Ana Muntén 1 par. ismene, Ana Fololea 1 par. ismene, Susana Candea 2 met. până, Susana Morariu o cămeşă.

**Bursa de Viena**

din 3/15 Februarie 1878.

Metalicele 5%	63 80
Imprumutul naţ. 5% (argint)	66 —
Imprumutul de stat din 1860	111 —
Acţiuni de bancă	789 —
Acţiuni de credit	220 —
London	118 90
Argint	104 —
Galbin	5 62
Napoleon d'aur (poli)	9 51
Valuta nouă imperială germană	58 60

**Economic.**

Sibiu, 31 Ianuarie v. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.50—9.50; Grâu scăreţ, prima fl. 7.30—8.10; Săcară, fl. 6.20—6.60; Orz fl. 5.30—5.50; Ovăs, fl. 2.80—3.20; Cucuruz fl. 6.40—7; Mălăiu fl. 7; Cartofi fl. 3.00—3.50; Semănţă de cânepă fl. 8.—; Mazere fl. 15.—; Linte fl. 18—19; Fasole fl. 10.— pro 50 chilo: Făină fl. 7.50—9; Slănină fl. 36.—; Uns de porc fl. 40.—; Săun fl. 17.50; Luminări fl. 31.—; Săpun fl. 21.—; Fân fl. 1—1.23; Căneapă fl. 28—29; Lemne de foc pro metru cubic fl. 3—3.20; Spirit pro grad 52 1/2—75 cr.; pro chilo: carne de vită 36 cr.; Carne de viţel 45—50 cr.; Carne de porc 40 cr.; Carne de ôie — cr.; ône, 12 de 50 cr.

Arad, 28 Ianuarie v. Grâu a fost mare întrebare şi fiind proviziunile mici preţul s'a urcat cu 20 cr. astfel grâu costă fl 9—10.60 pro maza metrică. Săcară a fost mai mult băgată în saună şi vândătorii cer fl 7.50—75 pro maza metrică. După orz mare căutare, însă proviziunile noastre sânt foarte scădute. S'a vândut unele mici partii cu fl 7.20 —7.25. Negociul en ovăs stagnează şi preţurile variază între fl 6.10—6.30. Transporturile de cucuruz au fost în săptămâna această foarte mari așa încât preţul nu s'a mai urcat şi notăm fl 7—7.15. (Tote pro maza metrică). Spiritul s'a susţinut binisor şi notăm pentru maza gata fl 30—30.50 fără bute pro 100 litre.

**Preţul produselor**

în târgurile din cercul camerei comerciale şi industriale din Braşov.

(Luna Ianuarie).

Productul şi calitatea	Unitatea de măsură	Târgul							
		Braşov	Sibiu	Făgăraş	Cohalm	Sighişoara	Medias	Sebeş	Boroşneu mare
Grâu, prima	1 Hectolitru	9.45	9.30	8.72	8.72	8.55	9.37	8.87	8.98
" mijlociu	"	8.95	8.80	7.85	7.50	—	9.27	8.48	7.25
" slab	"	8.45	8.30	—	—	—	8.72	8.10	—
Săcară, prima	"	5.83	6.24	5.50	5.60	6.22	6.55	7.37	5.60
" mijlociu	"	5.76	6.30	—	5.25	—	6.42	7.05	—
" slab	"	—	6.10	—	—	—	6.30	6.70	—
Grâu scăreţ, prima	"	7.48	7.91	6.30	7.05	6.50	6.80	8.12	5.60
" mijlociu	"	—	7.51	5.80	6.47	—	6.60	7.65	—
" slab	"	—	7.11	—	—	—	6.30	7.33	—
Orz, prima	"	5.02	—	—	—	—	—	—	4.80
" mijlociu	"	4.67	5.50	—	—	—	—	—	9.95
" slab	"	—	—	—	—	—	—	—	—
Ovăs, prima	"	2.87	2.99	3.40	2.22	2.60	2.95	3.45	2.60
" mijlociu	"	2.77	2.76	3	2.05	—	2.83	3.15	—
" slab	"	—	3.03	—	—	—	2.91	3.06	—
Cucuruz	"	5.12	6.21	5.50	4.62	5.13	5.20	5.37	4.05
Cartofi	"	1.37	2.50	1.60	1.40	2.05	2	3.25	1.14
Făină de luc	100 Kilograme	19	19	22	26	21.50	24	24	—
Făină de pâine	"	—	14	16	16.50	15.04	18	14	—
Mazere	"	7.63	19.20	14	12	10	8	20	8
Linte	"	10.23	24.40	16	—	—	20	22	10
Fasole	"	8.17	11.90	12	8	5.50	7.37	14	8
Mălăiu	"	6.92	16	15	16	14	24	22	22
Fân	"	2.30	1.80	2.70	1.50	1.60	1.85	2.60	3
Paie de nutreţ	"	—	—	—	—	—	—	—	—
Paie de aşternut	"	1.35	1	2	1.50	.95	1.52	—	—
Lemne de foc	1 metru cubic	3.72	3	4	2.80	2.42	2.42	1.80	5
Carne de vită	1 Kilogram	36	36	34	30	32	34	36	28
Slănină	100 Kilograme	—	60	60	70	62	72	80	28
Boi, de frunte	1 părechie	—	300	—	—	—	300	300	—
" de mijloc	"	—	250	—	—	—	250	200	—
Vaci, de frunte	"	—	240	—	120	120	180	180	—
" de mijloc	"	—	200	—	100	100	140	150	—

(După datele oficiale ale camerei).

**Estras din foia oficială „Budapesti Közlöny.”**

Licităţiuni: în 14 Martie şi 15 Aprilie imobil. rămasului a văduvei lui Iosif Stoica în Cluj-Monoştur (la tribunal. Cluj); în 19 Martie şi 23 Aprilie imobil. rămasului după Nicolae Opris în Dridif (la jud. cerc. Făgăraş); în 11 Martie şi 11 Aprilie imobil. lui Iacob şi a Mariei Dordea în Alămor; în 20 Februarie imobil lui Antonie Hauser în Prisaca (la tribunal. Sibiu); în 14 Martie imobil. lui Nicolae Buie şi soţii în Ciocmani (la jud. cerc. Şomeşta-mare); în 18 Martie imobil. din masa concursuală a Institutului de credit din Seghedin în Deda (la jud. cerc. Reghinul-săsesc); în 14 Februarie imobil. lui Ioan Csiesko şi soţie în Alba-Iulia (la tribunal); în 4 Martie imobil. lui Moise Bonda în Cluj (la tribunal); în 9 Martie şi 13 Aprilie imobil lui Ioan Bodirnea în Beclean (la jud. cerc. Făgăraş); în 15 Martie şi 16 Aprilie imobil. dnei Iosif Barabas în Cluj (la tribunal); în 11 Martie şi 11 Aprilie imobil. lui Iosif Posonyi în Deva (la tribunal); în 15 Martie şi 16 Aprilie imobil. rămasului după Mihail Galfi sen. în Cluj (la tribunal); în 7 Mar-

tie şi 6 Aprilie imobil. lui Ferdinand Hoprich şi soţiei sale în Sighişoara (la jud. cerc). —

Nr. 7 — 1878.

**EDICT.**

Ana Duslég legiuita soţia a lui Ioan Gligor Toma de la Vecerd comitatul Ternavei-mari, carea de 3 ani trecuţi şi-a părăsit pe legiuitul ei bărbat cu necredinţa fără a se sci de locul ubicaţiunii ei, se citedă prin acesta a se presenta inaintea subscriului scaun protopopesc până în 15 Ianuarie 1879 pentru că la dincontra procesul divorţial pornit asupra se va pertracta şi decide şi în absenţa ei.

Nocrichiu în 14 Ianuarie 1878.

De la scaunul protopopesc al Nocrichiului.

G. Maier.  
adm. prot.

1—3

Nr. 1.

**CONCURS.**

Pentru ocuparea postului de paroch în vacanta parochia Valca-Epii, protopresbiteratul gr. or. al Joagiului I se deschide concurs cu termen până la ultima Februarie a. c. st. v.

Emolumentele sânt: dela 120 familii câte una măsură de cucuruz sfărmat, şi venitele stolari, cari laolaltă computate în bani dau un venit anual de 193 fl. 92 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-şi instrui suplicile lor amăsurat legilor în vigore, şi a le subscrerne acestui oficiu protopresbiterale până la termenul sus indicat.

Hondol în 16 Februarie 1878.

Oficiul protopresbiterale gr. or. al Joagiului I.

In conţelegere cu comitetul parochial.

Basilii Pipoşu,  
protopresbiter.

2—3

Nr. 19.

**EDICT.**

Alexe Lupu din Codlea, protopresbiteratul Branului, a părăsit cu necredinţa de 4 ani de zile pre legiuita sa soţia Maria născută Moise Vigheciu, tot din Codlea, şi pribegesce în lume fără de a se sci locul unde se află, este prin acesta citat, ca în termen de un an şi o zi să se prezente înaintea subscriului for matrimoniale, căci la din contră şi în absenţa lui se va pertracta şi decide procesul divorţial intentat asupra-i

Braşov, 13 Ianuarie 1878.

Forul matrimonial gr. or. al Tractului ppresbiterale al Branului.

2—3

**Însciinţare.**

Deschidându-se în 1 Martie n. a. c. în institutul reg. de moşit din Sibiu instrucţiune pentru moşe, candidatele de moşit de naţionalitatea română şi nemţescă sânt provocate a se înşina până la termenul indicat la subscrisul spre a fi primite în curs.

Sibiu 31 Ianuarie 1878.

Dr. Lukacs Mikulics,  
profesor ord. de moşit.

3—4

Posta Redacţiunii. Domnului în loc. Corespondenţa D-Tale nu se pôte publica. În obiectul din cestiune publicistul şi-a făcut atunci datoria, când a calificat „prelegerile“ anunţate după meritul lor. Dacă puţinele feţe, ce erau prezente la prelegerea din locanda „Gerlitz“ trebuiau să înroşescă pentru..... prelegătorului, nime alteineva n'a fost de vină, de cât chiar acele puţine feţe cari erau prezente.



**Foia pentru toţi — cu ilustraţiuni.**

Redactor I. Al. Lăpădat. Editor Visarion Roman.

Apare în Sibiu (Transilvania) în numerî de 1 1/2 colă pe săptămână şi în volumuri de 6 colă la câte 4 săptămâni. Pe an 75 colă în 52 numerî seû 13 volumuri. Tipar bun, hârtie fină, ilustraţiuni frumoşe.

Aduce articoli de sciinţă, ofere lectură delectătoare, pledază pentru adevăr, pentru bine şi pentru frumos.

**Preţul abonamentului:**

Pe an	8 fl. — cr.	20 lei — bani.
Pe 6 luni	4 " 40 "	11 " — "
Pe 3 luni	2 " 40 "	6 " — "
Un volum	70 "	1 " 76 "
Un număr	20 "	45 "

Abonamentele se fac la datorul V. Roman în Sibiu, la tôte librăriele si la oficiile postale.

**„ALBINA”**  
Institut de credit şi de economii  
în Sibiu.

Domnii acţionari ai Institutului de credit şi de economii „ALBINA” se învită prin acesta în vîrtutea § 19. al statutelor societăţii la

A cincea adunare generală ordinară, care se va ţine la Sibiu în 12. Martiu 1878 stilul n., înainte de amedi la 10 ore în casa institutului din strada Baier Nr. 1.

**Obiecte:**

1. Raportul anual al Direcţiunii, bilanţul anual şi raportul comitetului de revisiune.
2. Ficsarea dividendelor.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Ficsarea marcelor de prezenţă.
5. Alegerea unui membru de Direcţiune în sensul § 37. din statute.

6. Întregirea comitetului de revisiune. DD. acţionari, cari în sensul §§. 22, 23 şi 24 din statute voiesc a participa la adunare în persoană seû prin plenipotenţi sânt rugaţi, a-şi depune la cassa institutului acţiunile lor şi eventual doveşile de plenipotinţă cel mult până în 9 Martiu 1878 stilul nou după amedi la 6 ore. Sibiu 30 Ianuarie 1878.

2—3

**Direcţiunea institutului,**